

УДК 628.491

В.Стручок, О.Стручок

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

АНАЛІЗ СТАНУ ПОВОДЖЕННЯ З ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ

V.Struchok, O.Struchok

ANALYSIS OF SOLID WASTE TREATMENT IN TERNOPIL REGION AND SUGGESTIONS FOR ITS IMPROVEMENT

Тверді побутові відходи, як відходи життєдіяльності людини (відходи споживання), в останні роки створюють зростаюче антропогенне навантаження на навколишнє природне середовище. Полігони твердих побутових відходів і сміттєзвалища стали постійним джерелом раптових загроз безпечному проживанню населення та навколишньому природному середовищу. Про це свідчать події на Грибовицькому полігоні твердих побутових відходів м. Львова, де внаслідок грубого порушення впродовж багатьох років правил експлуатації полігону мала місце загибель 4 працівників. У більшості населених пунктів Тернопільської області не розроблено схем санітарного очищення. Водночас, через відсутність необхідного обладнання відходи не сортуються, порушується технологія їх захоронення, що призводить до забруднення навколишнього природного середовища. Через дефіцит коштів не проводяться роботи з будівництва та облаштування нових й існуючих полігонів і сміттєзвалищ [2].

Для видалення твердих побутових відходів із 1022 населених пунктів області існує 740 сміттєзвалищ, з яких паспортизовано та внесено у реєстр місць видалення відходів, що ведеться згідно Порядку, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 3 серпня 1998 року №1216, тільки 91 місце видалення та погоджено паспорти на них. Через відсутність коштів не проводяться роботи з будівництва та облаштуванню нових та існуючих сміттєзвалищ (побудовано та здано в експлуатацію лише один полігон в смт. Копичинці). На більшості діючих сміттєзвалищ не виконуються технологічні процеси з комплексної переробки та утилізації твердих побутових відходів [1]. У містах та селищах області експлуатується 32 комунальних сміттєзвалища загальною площею 113,5 га, на які щорічно вивозиться близько 762 тис. м³ відходів. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від обробки та видалення відходів становлять 0,036 тис. т на рік, що по відношенню до усіх видів економічної діяльності становить 0,4%. Критичною залишається ситуація, що склалася стосовно поводження з твердими побутовими відходами у м. Тернопіль. Найбільш небезпечним є те, що міське сміттєзвалище біля с.Малашівці Зборівського району знаходиться у III поясі зони санітарної охорони Горішньо-Івачівського водозабору, який на 70% забезпечує питною водою потреби обласного центру, чим створюються передумови забруднення водних горизонтів і реальна небезпека для здоров'я людей. Обов'язкові для таких об'єктів геологічні та гідрологічні дослідження не проводились, водонепроникний екран основи сміттєзвалища не влаштовано.

Безпосередніми причинами наростання небезпеки під час поводження з ТПВ є значне зростання їх обсягів, поява великої кількості необладнаних та стихійних несанкціонованих сміттєзвалищ, низький рівень сортування та переробки відходів. Забезпечення належного екологічного, санітарно-епідеміологічного стану міст, селищ і сіл Тернопільської та інших областей України залежить від стану поводження з твердими побутовими відходами (ТПВ), функціонування полігонів твердих побутових відходів, поводження з іншими місцями видалення ТПВ на їх території.

1. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Тернопільській області у 2015 році//Тернопіль – 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - <http://ecoternopil.gov.ua/index.php/stan-dovkillya/reg-dopovid>

2. Екологічний паспорт регіону Тернопільська область. - 2016 рік.- Розділ 15.- С. – 90 – 101.